

Hvem er vi?

Rørskov er et mindre børnehus, der ligger mellem marker, hestefolde og små søer. Vi har ikke langt til Frederikssund, til Marbæk strand, kulturtilbud og lokalområdets særlige tilbud. Vi indtager gerne områderne rundt om os – og har således ”opfundet” nye verdener i nærheden – ”Mariannelund” og ”Brombærlunden”, hvor både børn og voksnes fantasi kan få frit spil.

Vi er placeret i Store Rørbæk, som er et velfungerende lokalsamfund, med sammenhold og tæt dialog mellem forældre, naboer, erhvervsdrivende mm.

Rørskov er en del af området Frederikssund syd, hvor der er 6 børnehuse og en specialinstitution tilknyttet. Herigennem har vi fælles faglig sparring, samt et samarbejde omkring vores kommende skolebørn.

Vi har to vuggestuegrupper og en stor børnehavegruppe, og vi prioriterer at fordele børn efter udviklingstrin fremfor alder. Derfor er det altid en individuel og pædagogisk vurdering præcis hvornår barnet overgår fra en stue til en anden. Udgangspunktet er, at vi på rød stue modtager de allermindste. Her skaber vi den basale tillid og tilknytning til verden udenfor hjemmet. Når børnene har behov for mere socialt samspil med børn, der i højere grad er bevidste om hinanden, samt når de har behov for at være mere selvhjulpne, så rykker de til blå stue. Her er børnene større og her vokser den sociale bevidsthed.

Når vi, i samråd med forældrene vurderer, at børnene er parate til en større grad af frihed, en større grad af selvbestemmelse, ud fra en meget tydelig, voksenbestemt ramme, rykker de på Grøn stue, som er vores børnehavegruppe. Her har vi både aktiviteter og lege, der er rammesat af voksne, så børnene lærer at begå sig i kravs-situationer, men vi har også stort fokus på at følge børnenes spor og arbejde i- og med børnekulturen. I børnehaven arbejder vi i små grupper, da vi tydeligt kan se, at det øger vores nærvær og børnenes trivsel. Vi har derfor 4 mindre grupper, med hver deres voksen.

I alt hvad vi laver i Rørskov, går vi med den høje faglighed forrest. Det vil sige, at vi både rammesætter en grundlæggende værdi og forståelse for, hvad vi mener er forudsætningen for et godt børneliv og fællesskaber generelt, samtidig med, at vi arbejder med hvert enkelt barns særlige personlige udvikling. Det er vigtigt at vi hele tiden er nysgerrige og i udvikling – så vi ikke stagnerer på én bestemt holdning, men at vi kan være fleksible og modige ift at afprøve nye ting.

Personalet i Rørskov brænder for faget og for at skabe det bedste børneliv muligt. Vi prioriterer bæredygtige relationer, omsorgsfuld tilknytning, positiv og varm dialog og vi har en stor respekt for, at børnene hver især har noget unikt at byde ind med i fællesskabet.

Vi arbejder med legen i centrum, fordi vi ser den som børnenes vigtigste udviklingsrum. Derfor bærer mange af vores aktiviteter præg af inspiration fra børnekulturen i huset. Vi går altid på opdagelse i tingene med børnene og samskaber – når de er optagede af vulkaner, så går vi den vej, og trækker vores aktiviteter ind i emnet og samskaber med børnene. Det øger motivationen for både børn og voksne.

Bl.a. har vi opfundet to nye verdener lige rundt om hjørnet, hvor fantasien kan flyve frit; "Mariannelund" og "Brombærlunden", der fungerer som vores Narnia – et sted vi går hen, hvor der er plads til at gå på opdagelse i ro og fred.

Vi har et tæt samarbejde med forældre, og har blandt andet et husråd der står for frugtordning og fælles aktiviteter, samt en repræsentant i forældrebestyrelsen i området. Vi vægter samarbejde og direkte dialog højt. Man skal altid ringe en gang for meget end en gang for lidt.

I Rørskov prioriterer vi inklusion højt. Alle skal være en del af fællesskabet – både de imellem børnene og de brede fællesskaber med voksne og andre stuer. Det gør vi fordi, at alle skal vide de er en væsentlig del af noget der ligger udover dem selv og ikke kan undværes, samt at vi forventer noget af hinanden.

Inklusion betyder også, at fællesskabet aldrig kan have en fuldstændigt fast definerede form, men altid må være i proces, da vi som mennesker hele tiden er i udvikling.

Vores kodeord ift. at skabe det gode børneliv, og den gode arbejdsplads er Frihed, Fantasi og Fællesskab. Det praktiserer vi med tydelige voksne og tydelige rammer og forventninger.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Børnesyn.

- Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også værdsættes og støttes de første år. (uddrag af de nye styrkede læreplaner)

I de nye styrkede læreplaner defineres børnesynet ud fra et børneperspektiv. Der ligger vægt på, at børn skal have plads og lov til at være forskellige og at udvikle sig i et forskelligt tempo. Børns trivsel, læring, udvikling og dannelse skal understøttes individuelt af pædagogisk personale, der værner om børnenes initiativer, fantasi og virkelyst.

I Rørskov har vi en holdning til hvordan vi anskuer børn. Vi bruger tid på at diskutere vores børnesyn og på at se det enkelte barns ressourcer, fremfor begrænsninger.

Netop ressourcenynt er den vigtigste kilde til udvikling og trivsel for os. Det gælder om at finde det, der giver barnet lys i øjnene. I det ligger en enorm energi til at føre udviklingen i en bestemt retning. Det giver et barn selvværd, når det ses for de ting det KAN fremfor de ting det ikke kan. Ved at fokusere på den positive indgangsvinkel og stimulere de stærke ressourcer hos barnet, så udvikles også de svagere ressourcer og udfordringerne.

Når man italesætter og viser, at der faktisk er nogle værdier i alle børn, så har det en afsmittende virkning blandt børnene på, hvordan de opfatter hinanden. Vi arbejder altså med, at komme udenom klassiske kategoriseringer så som "vilde drenge" og "stille piger". Alle børn rummer en unik tilgang til verden og alle fødes helt unikke – og det skal vi lade os inspirere af og inddrage i vores fællesskab. Vi har med andre ord altid fokus på barnets udviklingsmuligheder.

Når vi taler om, hvorvidt alle børn er "inkluderbare" eller ej, ligger der heri en kategorisering af børn som værende enten "normale" eller børn der har behov for at blive inkluderede. Dette er allerede en begyndende stigmatisering, og den vil vi udenom.

Vi har regler for det sociale samspil. Vi ved hvad der er OK og ikke OK adfærd, og vi voksne stiller krav til omgangsformen. Vi sætter ligeledes rammer for livet i institutionen. Indenfor de regler og rammer, er der plads til alle – og alle skal have en plads.

Børn udviser mange initiativer og for os voksne handler det om at se dem og gribe dem i det øjeblik, de opstår – og på den måde gå på opdagelse i verden sammen med børnene. Deri ligger øjeblikkets kunst.

Dannelse.

- Begrebet dannelse refererer til en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed som rettesnor for at orientere sig og handle i en global verden som et hensynsfuldt, kritisk, demokratisk menneske. (uddrag af de nye styrkede læreplaner)

Dannelse er både et individuelt projekt, og en stor pædagogisk opgave. Vi har som pædagogisk personale et stort ansvar for at se barnets potentialer og ressourcer, samt hjælpe barnet med, at gå i bestemte retninger udviklingsmæssigt. Vi har ansvar for at opstille rammer for samværet, for at indføre demokratiske processer, at anse køn som et flydende begreb, at anse kultur som noget vi hver især bærer på, og som kan give værdi og viden i fællesskabet, samt at give en bevidsthed om, at vi alle – uanset baggrund – er forbundet i noget vi har et ansvar overfor.

Søren Kirkegaard udtrykker det så flot når han skriver:

“Vi er alle blevet givet en gave og en opgave. Gaven er livet, som vi har fået. Opgaven er at tage det liv, vi har fået og gøre det til vores eget.”

Heri ligger der en rigtig god pointe, vi kan bruge bevidst pædagogisk. Alle børn skal have lov til, og har ret til, at skabe sig selv. Vi skal som voksne ikke være dommer over god dannelse og dårlig dannelse – men vi skal styrke barnet i at fungere i fællesskabets rammer, og samtidig turde sætte sig selv i spil og være kritisk. Vi arbejder med den *indre* motivation hos hvert enkelt barn. Barnet skal have mod på, lyst til og føle sig tryk nok til at `stå op` for den han eller hun er.

Når vi i starten beskriver *Frihed* som et af vores pædagogiske nøgleord, så handler det netop om friheden til at være sig selv. Til at afprøve sig selv og sine personlige karakteristika, samt til at indtage forskellige roller og ikke være fastlåst.

Et af vores pædagogiske nøgleord er netop Fællesskab, fordi vi anerkender det som en forudsætning for at danne sig som individ.

Leg.

- Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. (uddrag af den nye styrkede læreplaner)

I Rørskov ser vi legen som den mest direkte måde at skabe forbindelse på. I legen eksperimenterer børn med det de oplever, de afprøver sig selv og andre, de skubber til grænser og udfordrer virkeligheden, de drømmer og fantaserer. Leg er den vigtigste af børnenes livsprocesser, fordi legen er en direkte forudsætning for at kunne forstå hvad der foregår omkring sig. Leg er, at fortælle historier og snakke sammen om hverdagens og livets små og store ting på en kreativ måde. Faktisk er legen grundlæggende for at kunne udvikle de mest basale kompetencer til at leve et stærkt liv – og nødvendig for at blive et sundt, aktivt, socialt og kreativt voksent menneske.

Denne betragtning på leg stiller store krav til os som voksne, til at prioritere legen i hverdagen og til at inddrage legens univers i vores aktiviteter og pædagogiske arbejde. Legen er et sprog der skal læres, det er vores vigtigste kommunikationsmiddel ift. at motivere, inspirere og udvikle børnene.

Udfordringen med leg er, at det er et evigt skiftende fænomen, som ikke er gennemskueligt. Vi kan aldrig vide præcis hvad der er på spil i legen, eller præcis hvad der leges. Men vi kan uddrage tegn og aspekter og bruge det aktivt i vores pædagogiske arbejde. Den danske legeforsker Torben Hangaard Rasmussen beskriver det at observere legen, som at kigge i et kalejdoskop:

”Et særligt mønster viser sig, når kalejdoskopet sættes for øjet. Drejer man bare blot en smule på det, dukker et nyt og ganske anderledes mønster op”.

Vi kan observere og deltage i børns lege, vi kan samle empiri om positioneringer, rollefordelinger, tematikker mv og bruge det aktivt ift til at understøtte det enkelte barns udviklingszoner og til at arbejde med børnegruppen og fællesskabet, men vi må til stadighed være opmærksomme på om legens udtryk ændres – for dermed at se nye roller, positioneringer og tematikker. Vi skal med andre ord både finde inspiration til barnets udvikling, samt lede efter tegn på at udviklingen afprøves og implementeres.

Udover dette, har legen en væsentlig rolle ift moderne børn og barndom. Vi ved, at børn lever i en verden med mange input – høj medbestemmelse, aktiviteter, aftaler, ipad, tv samt øget inddragelse i familiens beslutninger. Dette kræver et ”frirum” hvor input kan omsættes til output. Legen bliver så at sige barnets terapirum, hvori krav, forventninger, dagligdagens høje tempo mv kan omsættes til et brugbart udtryk. Men det kræver tid og rum til fordybelse. Det skal vi sikre i Rørskov!

Legen giver en unik og særlig mulighed for FLOW. Professor Mihaly Csikzenmihalyi har forsket i menneskets evne til at fordybe sig og leve sig ind i en aktivitet. Han har udviklet begrebet FLOW, som vi er meget inspirerede af i Rørskov. Med FLOW forklarer han hvordan koncentration og udvikling hænger sammen under en aktivitet. FLOW er der, hvor aktiviteten netop udfordrer egne kompetencer så tilpas, at læring kan foregå. Det er der hvor man skal ”stå på tæer” for at være med. Hvis en aktivitet eller en leg er for svær,

oplever man modløshed, hvis den er for nem, så keder man sig. Vi søger efter FLOW ved at tage udgangspunkt i børnene, og understøtte deres leg og læring, blandt andet gennem musik, bevægelse og æstetiske læreprocesser. Vi voksne skal også kunne komme i FLOW med børnene, men på børnenes præmisser. Vi skal og må vise os selv som rollemodeller, både med vores person, og med vores kroppe. I FLOW'et ligger også begrebet KAOS. Kaos er ikke *bare* tumult, larm og ustrukturerede sammenhænge. Kaos kan bruges aktivt til at gøre børnene livsduelige. Det kan udvikle dem til at tage ansvar overfor, og initiativ til, at navigere blandt andre mennesker og samtidig tilgodese egne behov, løse opgaver mv. det giver et solidt selvværd at vide, at man ikke bare er et produkt af ydre omstændigheder, men at man har friheden og ressourcerne til at navigere i dem. Vi ser kaos når der leges. Nogle spiller bold, ved siden af nogle der er fordybet i en konstruktionsleg, en rolle leg eller en fangeleg, der går voksne til og fra, nogen falder og slår sig, nogle råber højt og andre bygger en "bobbel" omkring en lille leg. Det er livets omskiftelighed og kaos, og det starter i dagtilbuddet. Nogle gange skal vi som voksne trække os, hvis vi ikke fungerer i kaos, men kan se at det er gavnligt for børnene.

Kaos i leg udløser en lystbetonet forvirring, fryd, tankeløshed, dumdristighed, hurtig kropslig bevægelse, tumult, magtudfoldelse og voldsomhed. Denne side af legen er svær at rumme for os voksne, fordi vi ofte har en forestilling om legen som noget der skal indeholde orden for at være god. En forestilling om, at fordybelse kræver ro. Men både orden og kaos kan sameksistere – og er i virkeligheden dybt forbundet. Ofte har vi beskrevet legen som enten "stille" eller "vild", vi har beskrevet at nogle børn har behov for, at "krudte af" eller kunne fordybe sig. Men det er en misforstået indgangsvinkel til leg. For leg kan sagtens være dybt koncentreret og fordybet, vild og præget af kaos samtidig – og i virkeligheden er det her, der største momenter af FLOW opstår. Og når der er FLOW er der optimal læring. I det øjeblik, hvor tid og sted forsvinder, når man er så tæt forbundet i legen, at verden virker langt væk – dér er det mest optimale udviklingsrum. Det gælder uanset om der er tale om ene-leg, parallel-leg, synkrom-leg eller fælles-leg. Det gælder om man er ½ år eller 80 år. Det er vigtigt for os, at skelne mellem arousal og FLOW. Vi går langt for at opnå FLOW, men vi regulerer uhensigtsmæssig arousal – gerne med en legebepædagogisk indgangsvinkel. Arousal kan enten være LOW eller HIGH – og det er følelsen af fart i kroppen hos det enkelte barn. Nogle børn kan tåle masser af high arousal, andre kan ikke, og så hjælper vi naturligvis med at regulere det. Det kan være vi "overtager" legen og bestemmer "at nu skulle hundene sove", eller "så sagde vi at jeg var moren og jeg bestemte....."

Hos de mindste børn i Rørskov, gør vi meget ud af at give børnene et fælles legesprog. Vi leger madlavning, vi taler i legetelefoner, vi leger med dukker, biler, byggeklodser, vi kører på motorcykel og leger trafikregulering, vi spiller fodbold, leger fangeleg, tumlelege mv. vi lærer børnene de mest gængse sociale spilleregler og giver dem en fælles forståelse for at de selv har grænser, og at andre også har det – og så lærer vi dem at se værdien i at være med i legen.

Hos de større børn sættes fantasien endnu mere løs. Her arbejder vi med krydfeltet mellem fantasi og virkelighed, etik og moral. Vi leger farlige ting, vi leger rolle lege, rammelege, kæmpe store fælles leg og

små koncentrerende lege. Her må legen gerne «gå under huden» på en anden måde og være mere kompliceret, fordi den her handler om store følelser, store livs-tematikker mv.

Fælles for alle slags lege er, at vi som voksne hele tiden har øje for det enkelte barn i legen. Vi kigger på hvornår et barn skal støttes i at være med, eller hvornår legen skal have en anden karakter fordi nogen ikke kan rumme den. Vi puster liv i eksisterende lege når de giver god udvikling, og vi slukker andre lege når de er uhensigtsmæssige eller grænseoverskridende. Vi skal "fodre" legene med oplevelser, viden og redskaber gennem vores aktivitetspædagogik, så vi samler børnene om et fælles legefokus. Vi skal opfordre til nysgerrighed, motivere til mere modighed og ikke være bange for selv at lege med, når det giver mening. Det stiller store krav til vores engagement og faglighed at arbejde med legen i centrum, og vi øver os hele tiden og hver dag.

Læring.

- Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer samt ved at eksperimentere med fx materialer og gøre opdagelser. (Uddrag fra de nye styrkede læreplaner)

I Rørskov ser vi læring bredt. Det er noget der foregår hele tiden, på alle planer og igennem alt hvad barnet gør. Det stiller krav til os voksne om at være nysgerrige på hvert enkelt barn, samt til at undre os sammen med børnene.

Den russiske psykolog Lev Vygotsky beskriver læring igennem to plan. Læring i et *interpersonelt* plan – dvs i social sammenhæng og på et *intrapersonelt* plan. På den måde ved vi, at barnets forudsætning for at implementere læring foregår i to stadier – først må det opleve og sanse noget i det sociale samspil med andre børn, derefter må det bearbejde og sanse det lærte i sig selv.

Når vi leder efter tegn på, hvor barnet bevæger sig hen ift hans eller hendes personlige læring og udvikling, kigger vi altid på legen og legerelationerne, da leg og læring hænger uløseligt sammen.

Når vi vil bibringe barnet og børnegruppen læring, gør vi det med fokus på krop, sanser og motivation. Nogle gange skal vores pædagogiske aktiviteter tage en lidt anden form end planlagt, hvis ikke børnegruppen er med. Det betyder ikke at vi går på kompromis med den læring vi tilstræber os, det betyder blot at vi har et stort ønske om, at gøre læring til noget vi skaber SAMMEN med børnene. Når vi ser tegn i legen på, at det vi arbejder med i vores aktivitetspædagogik "drypper" ned i legekulturen, så ved vi at vi lykkes.

Netop *samskabelse* er et vigtigt begreb i Rørskov. Igennem vores børnesyn – og menneskesyn – generelt, vil vi gerne udover tanken om, at den voksne skal lave lange fastlagte forløb, med nøje beskrevne aktiviteter. Vi vil i langt højere grad være autentisk tilstede i aktiviteterne og vide, at de kan gå forskellige veje. At være fleksibel og hele tiden kunne trække pædagogik ind i aktiviteter gør at vi langt bedre kan fastholde børnenes motivation, tilgodese den enkeltes særlige udviklingszone, samt opnå FLOW.

Vi siger som udgangspunkt aldrig nej til at gå på opdagelse i noget der interesserer børnene, men vi differentierer det selvfølgelig ift vores praksis, samt til det enkelte barns udvikling. For eksempel sad vi ved frokostbordet og snakkede om løst og fast i skolegruppen. En voksen fortæller, at han skal se en raketopsendelse samme aften. Dette bidrag til samtalen bliver til at stort pædagogisk projekt fordi vi kan se, at børnene er meget optagede af det. Efter frokosten ser vi forskellige raketopsendelser på projektoren og dagen efter laver vi planeter og tegner billeder indenfor, og bygger raketter udenfor som vi leger i. Stuen får indrettet en rumstation med navnet "Ground Control" og vi laver løbende planeter i papmache og forskellige andre ting.

Udover, at dette er læring igennem samskabelse, der både indeholder klassisk læring og formidling fra voksen til barn, indeholder det også leg, kreative processer, samt fantasi. Flere gange undervejs har vi diskussioner om hvad der sker på planeterne, hvilke der er og hvilken planet vi selv gerne ville lave. Dette kan kun ske, fordi vi giver plads til det, fordi vi ikke ligger os fast på udførlige projektbeskrivelser, der er voksenstyrende, men netop følger børnenes spor. I denne konkrete gruppe arbejde vi i forvejen med fokus på at være en god ven. Dette var nemt at trække ind i rumraket-projektet, fordi man her var drevet af motivation, et engagement, og havde lyst til at lytte til hinanden og give hinanden plads. Efterfølgende snakkede vi med børnene om vores oplevelse af, at de havde været gode til at hjælpe hinanden mv. Denne form for læring, kan kun foregå qua vores børnesyn, forståelse af dannelse, samt vores forståelse af legens vigtighed og læringspotentiale – og herigennem genereres vores pædagogiske nøgleord Fantasi.

Børnefællesskaber.

- Relationer og venskaber er afgørende for, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddets hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at afprøve forskellige positioner mv. (Uddrag af de nye styrkede læreplaner)

Rørskov består af mange forskellige fællesskaber. Både det helt store, som er institutionen som helhed, de mindre, der er stuerne og grupperne, og de forskellige børnefællesskaber, som skabes og omskabes løbende. Vi er som mennesker socialt forbundet, hvad enten vi vælger det selv eller ej. Vi har et ansvar overfor hinanden, og den sammenhæng vi er en del af, har stor betydning for vores identitetsdannelse. Ligeledes har vores positioner og roller i fællesskaberne en afgørende rolle for vores selvværd.

Det vigtigste vi kan give børnene, er følelsen af at tilhøre et fællesskab. Følelsen af, at vide man er uundværlig og vigtig for andre, giver motivation til at ville det sociale liv og sig selv. Dette uanset om man er helt lille, og det sociale samspil er bundet op af rutiner og aktiviteter, eller om man er stor, og der stilles krav til moralske og etiske forpligtigelser overfor fællesskabet.

I Rørskov er vi forskellige, og det er vigtigt for os og vores udvikling - både voksne og børn - at vi opmuntres af dem der ligner os, og udfordres af dem der ikke ligner os.

Det er os voksne der sammensætter fællesskaberne på stuerne, til aktiviteter og i venskabsgrupper. De åbne sociale forbindelser foregår eksempelvis på legepladsen, mellem stuerne og i børnenes selvinitierede lege. Vi har øje for de eksisterende venskaber og også for ikke hensigtsmæssige venskaber. De første styrker vi, de andre forsøger vi at lede andre veje.

Det Rørskovske syn på fællesskaberne er defineret af vores barnesyn og generelle menneskesyn. Vi skaber plads og rum til alle, og danner fællesskabet ud fra hvilke individer der er tilstede, med de ressourcer der er tilstede hos de enkelte børn og voksne. Vi er nysgerrige på hinanden – og vi ved, at der ikke er en rigtig eller forkert måde at være menneske på. Derfor er alle lige værdige.

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes."

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Rød stue:

På Rød stue arbejder vi med børnenes tryghed, tillid og nære relationer. Det er vigtigt for os, at hvert enkelt barn finder deres egen indgang i fællesskabet, og føler sig set ifh. til deres særlige karakteristika. Derfor bruger vi tid på at lære børnene godt at kende. Barnet har en primær voksen i indkørings perioden, og det aftales her med forældrene hvordan de får den bedste start på institutionslivet, så det tilpasses det enkelte barn.

Hverdagsrutinerne er bygget op omkring tryghed og genkendelighed. Vi følger den samme struktur hver dag, børnene ved hvor deres pladser er, hvor de har deres madpakker, sut, bamser mv.

Vi arbejder med selvhjulpethed og bruger god tid på at tage tøj af/på, vi øver at gå på toilettet, har en nærværende kontakt ved bleskift og vi prioriterer at have god tid omkring måltidet, så børnene oplever selv at kunne håndtere deres madpakker, drikkedunke mv. I starten hjælper vi selvfølgelig meget med disse ting, og italesætter hvad vi gør og hvordan, så børnene får mod på at prøve selv.

I de planlagte aktiviteter arbejder vi ud fra børnenes behov for motorisk udvikling, sanseoplevelser og medinddragelse. Vi følger børnenes spor så de opnår øget motivation – og får lyst til at afprøve elementer fra de

vokseninitierede aktiviteter i leg. Eksempelvis lavede vi ugle ud af blade i en vokseninitieret aktivitet. Vi gik på skovtur og samlede blade, hvorefter de lå på stuen og tørrede. Før vi gik i gang med selve aktiviteten viftede vi bladene rundt på gulvet og børnene fik mulighed for at undersøge elementet nærmere. På denne måde fik vi både arbejdet motorisk, sansemæssigt og på børnenes præmisser med en enkelt aktivitet. Vi arbejder med gentagelser for at give børnene mulighed for at opbygge mod til at afprøve nye ting. Børnene får mere og mere mod når de afprøver igen og igen. Nogle er perifert deltagende de første gange, andre går mere direkte til nye ting.

Vi arbejder med et fast ugeskema, så børnene ved hvad der skal ske hver dag. Til rytmik om fredagen arbejder vi feks med det samme program så det skaber genkendelighed, og så justerer vi løbende når vi kan se at børnegruppen bevæger sig i andre retninger.

I rammelegen om mandagen arbejder vi med vokseninitieret leg. Vi starter eksempelvis med at lege vi kører bus med børnene, og når vi kan se at legen kan "sættes fri" trækker vi os tilbage og følger børnenes selvinitierede lege.

Det er tydeligt at se, at børnene inddrager elementer af de vokseninitierede aktiviteter og lege i børnekulturen. Vi ser de eksperimenterer, går på opdagelse og spejler sig i hinanden.

Blå stue

På Blå stue arbejder vi meget med børnenes selvhjulpethed og deltagelse i samlinger, frokostsituationer mv. det gør vi fordi vi ved det øger deres selvværd at opleve at de har en plads og en rolle i fællesskabet, samt at de selv kan håndtere de krav vi stiller om f.eks. at tage tøj af/på, gå på toilettet, åbne madpakker mv.

Vi prioriterer at børnene deltager i fællesskabet ved samlinger, at de lytter til hinanden også når det ikke er dem selv der taler. Til formiddagssamling vælger de på skift en sang fra vores sangkuffert, og vi har tydeliggjort hvis tur det er ved hjælp af billeder.

Ved måltider har vi faste pladser og vi skaber rammer for et roligt måltid, hvor alle bliver set og hørt.

I garderoben øver vi "hjælp til selvhjælp" og motiverer børnene til selv at tage tøj på når vi skal ud.

I de børneinitierede lege følger vi børnenes spor og hjælper med at udvikle/videreudvikle legene, og understøtter deres legerelationer. Vi holder fokus på fællesskabsfølelsen og at alle er med i

legefællesskabet. Ligeledes i spontane aktiviteter følger vi børnenes spor, og støtter de ideer og initiativer vi mener er pædagogisk hensigtsmæssige og dysser dem ned der ikke er. Vi øver begyndende rollelege med de største børn og organiserer legegrupper med faglige overvejelser om sammensætning af børn, rammer og indhold, med udgangspunkt i målsætningen for det enkelte barns læring og udvikling. Vi stiller spørgsmålene "hvad vil vi gerne lære børnene?" "hvorfor og hvordan".

Grøn stue:

På grøn stue har vi faste rutiner, der er koncentreret om måltiderne. formiddagsmad kl 9, med en lille samling. frokost kl 11 og frugt kl 14. Vi bruger måltidet som læringsrum og øver os i at være samlet alle sammen, med de hensyn der skal tages her.

Vi er bevidste om, at de store grupper er svære for nogle børn og derfor har vi delt børnehaven i fire mindre grupper. Vi er meget bevidste om, at et almindeligt dagtilbud, med de rammer der opstilles her er overskueligt for 90 % af børnene, mens de sidste 10 % har vanskelighedsved at indgå i disse - af den ene eller anden årsag. Vi sigter altid efter at indrette rammerne, således at ALLE børn kan indgå i dem. Det betyder absolut ikke, at vi indretter os efter "laveste" fællesnævner, som traditionelt tænkende kritiske pædagoger ville opfatte det. Tværtimod sigter vi efter, at et frugtbart fællesskab skal rumme og hylde alle børns særlige ressourcer, og nogle børn kan kun bidrage med deres positive ressourcer i et meget struktureret og forståeligt miljø. Inklusion er for os, at fællesskabet er dynamisk gift hvem der er en del af det.

Grupperne er dannet ud fra relationer og med hensyn til det enkelte barns udvikling. Børnene i gruppen har selv fundet på navn til stuen, og vi har brugt lang tid på en identitetsskabende proces, med lege, forskning og fællesskabsånd.

Når vi ikke er i grupper, mødes børnene på tværs og leger sammen. Her bruger vi meget tid på at understøtte lege og indrette legemiljøer, der fordrer rum og tid til fordybelse.

Generelt arbejder vi på grøn stue med at børnene ser og oplever vigtigheden af at være en del af et forpligtigende fællesskab, at de oplever hvad deres adfærd - både hensigtsmæssig og ikke - betyder for fællesskabet, samt hvilket udbytte de får at engagere sig i hinanden.

Vi fortæller historier, undersøger, går på opdagelse, vi er kreative og både undersøger og skaber verden med børnene ud fra deres interesser og lege kultur og vigtigst af alt - så er vi sammen med børnene, og vi kan lide det.

Samarbejde med forældre om børns læring

I Rørskov prioriterer vi et åbent, lige-værdigt og troværdigt samarbejde med forældrene højt. Vi anskuer os selv som fagekspertene, og forældrene som eksperter i barnet. Vi skal gensidigt vejlede og støtte barnet sammen, med udgangspunkt i vores forskellige kompetencer til at gøre dette. Vi bruger Tabulex - og snart AULA - til at vise hvad vi laver og til at skrive generelle pædagogiske og udviklingspsykologiske elementer til inspiration til forældrene.

Alle forældre har mulighed for, at få samtaler hvis der er noget der presser sig på og vi bruger generelt god tid på at løse udfordringer sammen og anrette vores indsats hjemme og i Rørskov.

Start i Rørskov.

På rød stue sørger vi for, at tage rigtigt godt i mod nye forældre. Vi skaber ro omkring de nye børn og deres opstart. Vi holder opstartssamtaler, og opfordrer forældrene til at tage kontakt med selv det mindste. vi tager os tid til, at kontakte forældrene når vi har ting der skal snakkes om, og vi prioriterer at have en god daglig overlevering.

For mange bliver Rød stue både børn og forældres første møde med verden udenfor hjemmet, og derfor har vi et stort ansvar for at gøre dette møde trygt og rart.

På blå stue fortsætter det tætte samarbejde, og handler her især om at hjælpe børnene med at mestre ting selv. på grøn stue forsøger vi, at "sætte forældrene mere fri", forstået på den måde, at vi følger børnenes udvikling i at blive mere aktive ift at tage ansvar selv.

Børn i udsatte positioner

Helt i tråd med det beskrevne i ovenstående afsnit har vi en tæt og åben dialog med forældrene om børnenes udvikling. Vi forsøger at snakke ærligt om, hvad der er svært derhjemme og hvad børnene har brug for.

Fordi vi har indrettet vores dagligdag til bedst muligt at rumme alle børn, oplever vi en generel høj trivsel, og er der elementer af børnenes liv, udvikling og omverden der er udfordret, så søger vi vejledning i TVÆRS teamet og indstiller til Psykolog, logopæd og ergoterapeut.

Vi har desuden mulighed for både anonym rådgivning i forvaltningen, samt at lave underretninger i forhold til bekymringer vi ikke kan ændre direkte.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Med udgangspunkt i 7 pædagogiske læringstemaer, arbejder vi målrettet det sidste år inden børnene skal i skole med børnenes oplevelse af at kunne rumme skolestart. de 7 temaer er:

Robusthed: Der handler om, at kunne tåle modgang og udfordringer uden at bryde helt sammen. At vide, at selvom man ikke vinder/kommer først osv. i første omgang, så er det OK. Det øves bl.a. igennem spil, sport og leg. Her er det en vigtig kompetence, dels at kunne håndtere nederlag, men ligeledes at "gemme" på energien til et "comeback". Det er selvsagt ikke lige til hver gang - og vi er da også nogle der stadig øver det i en høj alder...men når det øves i et trygt fællesskab, med gode kammerater og guidende voksne, bliver det nemmere og nemmere.

Behovsudsættelse: Det siger næsten sig selv, men det er enormt komplekst for børn at tilsidesætte egne behov og se fællesskabets profit af dette. Små børn er styret af behov og lyst - og derfor er behovsudsættelse en lang og sej kamp. Hvis ikke barnet kan behovsudsætte, bliver det meget svært at indgå i læringssituationer og relationer. Før man kan behovsudsætte, skal man kunne se pointen med at blive i den aktivitet der er stillet op - og det skal vi voksne guide til.

Nysgerrighed: En meget afgørende faktor i skoleparathed er evnen til at kunne fordybe sig. Vi ser mange børn, der lever i en hverdag fuld af opbrud og med meget lidt tid til fordybelse. Udover at denne evne er vigtig i skoleregi, er det også bare en kompetence der afhjælper stress og gør sig derfor gældende hele livet. Når børnene får mulighed for og tid til at kunne "gå på opdagelse" i ting uforstyrret, udvikler det koncentrationen og fordybelse. Når de endelig har fundet en ting de kan fordybe sig ind i, kan det være en god ide at vente med at blande sig, eller at udsætte et krav bare 10 minutter.

Vedholdenhed: At børnene kan fastholde opmærksomheden i længere tid - også når de møder modstand. At de ikke giver op, selvom noget driller eller er svært, men at de bliver ved med at prøve.

Automatisering: At opgaver og færdigheder bliver automatiseret, så det bliver en naturlig kompetence barnet kan udføre uden at skulle tænke over det. i forbindelse med skoleparathed, er det især evnen til at kunne huske tøj, taske, madpakke mv. At barnet ikke skal bruge u hensigtsmæssigt lang tid på at holde orden i sine ting. Ligeledes at skrive sit eget navn og generelt gode vaner, så som at ryde af bordet, tømme opvaskemaskine mv det bygger selvværd at mestre ting og at kunne hjælpe til.

Selvregulering: opbygges i tæt relation til voksne - og er helt afhængigt af, at vi hjælper børnene med at komme både op og ned i "gear". Når barnet lærer at acceptere, at han/hun ikke får sin vilje kan barnet bedre håndtere krav, tåle et nej og vente til det bliver deres tur. Det lærer man KUN ved at en empatisk, kærlig og rolig voksen viser hvordan. Især når barnet "kører op" i hidsighed/temperament, så skal vi voksne trække følelsen ned ved at vise den rolige modpol. Altså - når børnene bliver hidsige og råber, så skal vores stemmer automatisk blive både langsommere og lavere.

Gode omgangsformer: Når børnene respekterer hinanden og kan se værdien og betydningen i relationerne og fællesskabet, bliver det nemmere at begå sig socialt. Igen er vi voksne rollemodeller. Når børnene ser, at vi voksne har gode kommunikationsformer, hjælper hinanden, taler respektfuldt om andre og generelt kan begå sig i sociale sammenhænge, bliver det børnenes pejlemærke.

Vi tilrettelægger pædagogiske aktiviteter, der understøtter udviklingen af disse temaer, og har generelt øget fokus på det i hverdagen.

I samskabelsens ånd tilrettelægger vi særlige aktiviteter med børnene, hvor vi sammen finder indhold og aktiviteter, der har særlig interesse for børnene, samtidig med at vi gør det ekstra udfordrende, spændende og motiverende for børnene at deltage i. I 2020/21 har vi haft en løbeklub med fokus på at "presse" børnene i deres fysiske udfoldelser, samt styrke team-ånden. Derudover har vi en "vildmandsklub", der har til formål at styrke især robusthed. Her har vi særligt fokus på det enkelte barns nærmeste udviklingszone, og tilrettelægger nøje hvordan vi pædagogisk kan skubbe udviklingen i positiv retning. Her klatrer vi i træer, snitter pinde, bygger huler, laver bål og cykler lange ture.

Forældrene til skolestartere indkaldes til to møder det sidste år. det første møde ligger i august, og her målrettes samarbejdet omkring de ovenstående temaer, samt eventuelle fokuspunkter fra sprogvurderingen. andet møde ligger efter jul. Her justerer og evaluerer vi de fokuspunkter vi har opstillet, og udfylder de overgangspapirer der følger barnet til skolen.

Vi samarbejder med de øvrige børnehuse, om et overgangsprojekt, hvor børnene under et fælles tema får lov til at møde de andre børn, de skal gå i skole med, ligesom vi har besøg på skolen så de kan se den sammen med deres venner.

Vi inviterer til et forældremøde for skolestartere, og er det muligt inviterer vi personale fra skolen til at fortælle om skolestarten.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

I Frederikssund kommune har vi mange tiltag, der kæder institutioner og lokalmiljø sammen. Blandt andet arbejder vi med Kulturstier, der har til formål at præsentere børnene for de særlige kulturelle tilbud, der er i

Frederikssund. Det er bl.a. Willumsens museum, Færgegaarden, Biblioteket, Musikskolen mv. Disse steder inviteres vi på særligt tilrettelagte besøg et par gange årligt.

Derudover bytter vi os i Rørskov især af de områder der ligger omkring os. Vi har et stort naturområde, som vi kalder Mariannelund, i gåafstand fra institutionen. Her har vi, i samarbejde med forvaltningen fremlagt visioner for området, og integrerer det i vores daglige aktiviteter.

Derudover cykler vi til stranden, biblioteket og andre spændende steder, når vi kan komme til det.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Rørskov integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø som en naturlig del af arbejdet, idet vi lægger stor vægt på, at det er børnenes sted først og fremmest. Derfor har børnene rum og plads til at udfolde sig, og vi støtter op omkring dette pædagogisk. Vi opdeler ikke det fysiske, psykiske og æstetiske, men arbejder ud fra at skabe en samhørighed mellem disse elementer. Først og fremmest må det psykiske børnemiljø være givtigt, trygt og rart for alle at være i. Dette har vi præciseret i det pædagogiske grundlag. Når vi der skriver, at vi anser alle for at være lige meget værd og at alle har noget positivt at bidrage med, fordrer det en respekt blandt børnene, således at alle som målet føler sig som en del af et vigtigt fællesskab. Når der, uundgåeligt, opstår konflikter og uhensigtsmæssige tendenser blandt børnene arbejder vi målrettet med respekten for hinanden, samt pædagogisk ved at højne udsatte børns positioner i forhold til deres venner. Eksempelvis går vi i en lang bue udenom at "stemple" børnenes adfærd og børnene som helhed. Der er ingen børn i Rørskov, der er "problembørn", der er kun børn. Den holdning mener vi giver et solidt positivt miljø at færdes i.

Vi prioriterer altid at have en positiv og engageret dialog med børnene og vi arbejder med at være nærværende voksne, der er autentiske i vores møde med hvert barn. Det mener vi er særdeles fordrende for det psykiske miljø i huset.

I kraft af, at vi arbejder med børnenes selvinitierede lege og ideer, indretter vi det fysiske og æstetiske miljø herefter.

Når vi maler bjerge på væggen på rød stue og sætter lyskæder op som stjernehimel, når vi indretter med masser af grønne planter og kunst på væggene er det for at bidrage til børnenes fantasi. Ligeledes når vi sætter gamle telefoner, ghetto-blastere og andre "ukendte" artefakter ind på stuerne, er det for at udvikle lege og give inspiration i disse.

Vi forsøger altid at indrette miljøer, der fordrer fantasi, kreativitet og fordybelse, og det er altid OK i Rørskov at bygge huler af stole, lave forhindringsbaner på stuerne, at brede legen ud mange steder og bruge pap og karton i lege. Ligeledes sætter vi gerne malertape på gulvet hvis vi har brug for at udbygge en bilbane og vi bruger gerne papkasser til at lave rumraketter, huse eller tårne af.

En stor del af det gode børnemiljø kommer desuden fra de voksnes fysiske, psykiske og æstetiske arbejdsmiljø. derfor er det vigtigt, at alle medarbejdere i huset føler, at de har indflydelse på rum og indretning, og kan være ligeså kreative, opfindsomme og iderige i huset som børnene. Vi prioriterer at der altid er plads til, at vi voksne kan afprøve nye ideer, så længe de er i tråd med vores pædagogiske grundlag.

Selv føler vi, at vi er et hus, der emmer af kreativitet og fantasi - og det er med stolthed at vi giver børnene plads, såvel som de voksne.

De seks læreplanstemaer:

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Vi arbejder altid på to plan ift. børnenes alsidige personlige udvikling. Det ene plan er det overordnede, hvor vi skaber tryghed gennem faste og forudsigelige rammer. For os, er det det væsentligste udgangspunkt for al udvikling, at børnene er trygge og har tillid til, at hverdagen har samme takter. Det foregår bl.a. igennem hverdags rutiner; måden børnene kommer ind i huset på om morgenen og pakker madkasser ud, i morgensamlingen, måltiderne og de måder vi samles til aktiviteter og ture. Dertil kommer det enkelte barns særegne udvikling. her er det altid en vurdering, både faglig og i samarbejde med forældrene, i hvilket perspektiv og retning vi bevæger os og hvilke tiltag vi tager.

På rød stue handler udvikling om at skabe tryghed igennem solide relationer til de voksne primært, samt mod. Mod til at prøve nye ting og udfordre sig selv - vi presser aldrig børnene til at prøve ting de ikke tør, fordi vi grundlæggende tror på, at hvert barn er kompetent til at mærke efter i egen krop - vel vidende at nogle gange skal det "lokkes" ud af deres komfort zone. Generelt er børn motiverede for at lære og nysgerrige efter at prøve nye ting, og motiveres yderligere af at se resultater af deres bedrifter.

Når vi eksempelvis lader et barn dele rasle-æg ud til de andre børn til rytmik kan det virke som en lille ting, men der ligger masser af pædagogiske overvejelser bag. Det barn der deler ud er et barn der kan profitere af at se fællesskabets værdi, et barn der skal arbejdes ind i fællesskabet, skal håndtere "kravs situationer" osv. Vi ser altid, at der skal ganske få greb til at styrke barnets selvfølelse, og føle sig vigtig i fællesskabet. På rød stue

På blå stue vægter vi en tryk base højt. barnets tilhørsforhold og plads i fællesskabet er det vigtigste udgangspunkt for os. Når børnene går på blå stue vokser deres tilhørsforhold og engagement i børnekulturen og fællesskabet. børnene leger mere os mere parallelt, synkront og fælles, og derfor er det afgørende for det enkelte barn at være en del af den sociale sammenhæng. Vores udgangspunkt er, at når barnet er trygt vil det eksperimentere med egne ressourcer og potentialer. Vi understøtter og udfordrer barnet ift. deres individuelle nærmeste udviklingszone, så vi bidrager til deres udvikling, trivsel og dannelse. vi tager udgangspunkt i en omsorgsfuld, nysgerrig og engageret tilgang.

På grøn stue er der ofte flere facetter af den alsidige personlige udvikling. Her er det igen rammen der er det vigtigste udgangspunkt for børnenes generelle tryghed og trivsel, og derfor vægter vi den højt. Vores grundlæggende tanke er, at rammen skal være så ukompliceret og forudsigelig, at alle kan forstå den og deltage i den.

Vi ser, og anerkender, at den moderne barndom også indeholder et solidt arbejde med krav, forventninger og håndteringen af disse. Vi oplever at mange børn har svært ved, at håndtere voksenstyrede krav og har svært ved, at navigere ift. til dette. derfor handler arbejdet med barnets alsidige personlige udvikling i høj grad om samarbejde med forældre omkring dette.

Dertil kommer det pædagogiske skub af grænser, det være sig både ift selvhjulpethed, natur & science, egne ressourcer osv. vi sigter altid efter at drive det ypperste frem i børnene, derfor arbejdes der generelt "fra kernen og ud" – Dels arbejder vi først og fremmest med barnets egen forståelse af sig selv, selvindsigt og forståelse af eget følelsesregister, eksempelvis lægger vi stor vægt på, at barnet er helt ok, både når det er glad, sur, fjollet eller rasende. det tager tid, men det er godt givet ud.

Vi arbejder med fantasi og universer, for dermed at bidrage til legen. Hvor meget vi begiver os ind i universerne tager altid udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe - og med øje for det enkelte barn. Nogle gange skal et barn have en særlig rolle i en fantasi-leg. For eksempel når vi går på eventyr i et lidt skræmmende univers - med trolde, skov ånder, dinosaur mv - så har nogle børn en rolle helt i front, nogle er med som hjælpere og andre observerer med en voksen fra bagerste række. målet er ikke at alle børn skal

i front, men nærmere at hvert barn bliver tryk med den position de har, og at alle kan se værdien i hinandens positioner. udgangspunktet er, at ingen kan undværes.

Social udvikling

Generelt arbejder vi i Rørskov med udgangspunkt i, at alle børn skal have deltagelsesmuligheder i børnekulturen, og at alle børn har noget væsentligt at bidrage med i den sociale sammenhæng. Uden fællesskabet har vi ikke noget at spejle vores adfærd i, og vi er alle dybt forbundet som mennesker i den kontekst vi er i.

I vores rutine situationer kan vi fremhæve børn der ikke har en aktiv del i fællesskabet, så alle kan se denne. Vi kan italesætte barnets ressourcer positivt og vi kan arbejde aktivt med at bryde mønstre. Når vi har børn, der bevæger sig på grænsen ift det sociale samspil, er vi meget bevidst om, at italesætte barnet positivt og ikke kategorisere barnet.

Med de mindste børn arbejder vi simpelt med den sociale udvikling: de lærer at mærke egne og andres grænser ved det ukomplicerede "Stop", og lærer at spørge om de må få legetøjet istedet for at tage det osv. Med de ældste børn er den sociale udvikling mere kompliceret, og er udgangspunktet om at se hinanden som vigtige med-skabere af fællesskabet særligt i fokus. Det kan således godt være, at barnet ikke har lyst til at lege med et andet barn, eller ikke bryder sig om måden det andet barn leger på, men afvisningen skal være respektfuld og ordentlig, fordi barnet ved, at man skal "være god ved andre", netop fordi vi er forbundet i fællesskabet.

Kommunikation og sprog

Arbejdet med kommunikation og sprog hænger sammen med det vi allerede har beskrevet i ovenstående afsnit.

Alle børn er forskellige og alle er lige rigtige. Med udgangspunkt i det enkelte barns alsidige udvikling hjælper vi børnene med at sætte ord på intentioner og handlinger, følelser, behov, reaktioner mv.

Vi udfordrer børnenes kommunikative evner ved rim, ræmser, sange, bøger og fantasifulde fortællinger. Vi bruger generelt meget tid på, at være i dialog med børnene, både når noget er svært, men også løbende i hverdagen. Vi fortæller gerne historier fra "dengang i gamle dage", vi fortæller historier om trolde, væsner, hekse mv - og vi understøtter børnenes evne til at reflektere over sandhed og fantasi.

Vi udvikler altid sproglige udfordringer igennem leg og i fællesskabet.

Hvis vi oplever børn, der har større sproglige vanskeligheder, så samarbejder vi gerne med logopæder og forældre om dette.

I Rørskov er vi helt overbeviste om, at vi lærer bedst når vi er i aktivt samspil med hinanden, og ved at mærke, se og føle. Derfor er alle vores aktiviteter, lege, samlinger og måltider centreret omkring dette – ja faktisk hele vores praksis.

På rød stue holder vi spa-dage med vand og skum på stuen, vi graver efter smådyr, vi planter, vi leger med lys og hører musik og en masse andet. Når vi gør det, er der altid en nærværende voksen til at støtte og hjælpe børnene når de går på opdagelse i tingene. Vi flytter gerne udenfor og spiser madpakker på tæpper i græsset, vi løber op og ned ad de små bakker på legepladsen, vi danser, snurrer rundt og vi ligger i hængekøjer. Og så har vi et stort tumlehjørne på stuen, fyldt med store puder, ribbe og snurretoppe.

På blå stue arbejder vi med børnenes relationer, fordi vi ved at de spirer her. Børnene får langsomt øjnene op for at kunne lege sammen, og vi ser at de går fra at lege ene-lege, til parallel- og fælles lege.

Derudover har vi selvfølgelig alle de klassiske pædagogiske aktiviteter i spil; modellervoks, bolledej, maling, sand mv. Vi tager ofte på tur, enten i ladcyklerne eller på gåben.

På grøn stue stikker vi fingrene i alt vi kan komme i nærheden af. Vi opfordrer altid børnene til at undersøge og gå på opdagelse i nye ting, både med sanser og krop – og vi voksne går gerne forrest når vi skal motivere. Når de voksne stikker hænderne ned i mudderet først, tør børnene bedre. Når de voksne saver brædder og bygger bænke, inspireres børnene til også at prøve. Når de voksne ligger sig på gulvet og bygger DUPLO, så stimler børnene sammen om det. Når de voksne maler så det sprøjter og laver ler ud over det hele, så gør børnene det også. Altså – i huset, og især på grøn, er vi meget bevidste om, at vi må gøre noget aktivt for, at inspirere børnene til at tænke kreativt og originalt.

Rørskov har fundet et par hemmelige steder i nærområdet – Mariannelund, hvor vi går på arkæologiske opdagelsesture, graver insektfælder ned og samler smådyr i søen, og Brombærlunden, hvor vi bygger tipier, huler og totempæle. Begge steder, er fuldstændigt magiske og her glemmer vi både tid og sted, og kommer i FLOW.

Vi dyrker udelivet i al slags vejr. Både de store og de små – altid står der friske grene, blomster og planter på stuerne. Hele sommeren er der friske krydderurter og blomster til bier og sommerfugle, og vi studerer de fugleleder, humlebi-boer og myretuer der kommer på vores legeplads.

Vi går meget op i, at børnene både lærer at respektere den natur, vi alle kommer fra, samt at bruge den balanceret. Vi samler derfor æbler, bær og nælder og laver det til mad, og vi studerer haletudser og andre små dyr.

Rundt om på legepladsen ligger gamle stubbe og sten, som gerne væltes for at se om der er kommet dyr under.

På rød stue bruger vi lang tid på at fascineres over sneglens langsomme færden og mærker bænkebiddernes kilden på hænderne.

På blå stue tegner og maler vi dyrene, synger om dem og læser om dem i bøger.

På grøn stue snakker vi med "skovens ånd", lærer at respektere naturen, at bruge dens materialer og om hvordan naturen både giver liv og også død.

Kultur, æstetik og fællesskab

I Rørskov er fællesskabet en del af vores mest grundlæggende værdier. Vi ved at ingen af os kan fungere uden et solidt fællesskab, og vi passer derfor ekstra godt på hinanden i fællesskabet. Både det brede, som udgør hele huset, samt de mindre på stuerne og i venne-grupperne.

Alle børn skal have mulighed for at indgå i fællesskaber, der motiverer dem, som de kan spejle sig i og udvikle sig med. Derudover skal de have følelsen af, at de kan påvirke fællesskabet – igen, både det brede og de små. Derfor ser vi også fællesskaberne som fleksible og dynamiske. Hver gang et nyt barn eller voksen kommer ind i vores fællesskab, skal denne være med til at definere det og se det udvikle sig. Det er ALTID fællesskabet der skal tilpasse sig det nye medlem, og ikke omvendt. Det er i vores øjne, den fineste form for inklusion når fællesskabet kan optage nye medlemmers ressourcer og udvikle sig herigennem. Det bevirker både, at vi hele tiden opdager nye spændende ting vi kan og veje vi kan gå, og det øger motivationen for alle deltagere. Det eneste man som ny i Rørskov skal kunne tilpasse sig, er de ganske få regler vi opsætter om det sociale samvær, samt de krav vi stiller ift. rutiner.

Æstetikken fylder meget i Rørskov, på mange forskellige måder. Vi gør meget ud af, at inspirere børnene til at udfolde deres æstetiske sans, ved dels at indrette os med mange former for æstetiske udtryk, samt have en fleksibel indretning med skiftende muligheder for at opleve og gå på opdagelse. Vi bruger bl.a. naturens skiftende rum og udtryk i indretningen. Vi maler store bjerge på væggene, opstiller gamle computertastaturer, telefoner og andre artefakter, til at udvide børnenes lege, og på vores vægge hænger både billeder af Kim Larsen, David Bowie og COBRA malerier, som børnene kan fordybe sig i.

Kultur er noget man er og noget man gør, både fælles og hver for sig. Det danner os som mennesker når vi kan inspireres af andre kulturelle udtryk og integrere dem i vores egen særlige kultur.

Vi gør meget ud af ikke kun at reproducere den kultur børnene ser alle andre steder, men ligeledes præsentere dem for kulturelle udtryk der er kompleks og hvori de kan udfolde sig mere frit. Vi hører meget forskellig musik, sjældent MGP og almindelige børnesange. Vi præsenterer børnene for Bob Marley, som baggrund til lege og bevægelse, vi spiser gerne til Steffen Brandt og vi hører svensk samba musik når vi leger dinosaurer. Alt sammen for at give børnene en ekstra dimension i legen, der fordrer FLOW, samt for at præsentere dem for kultur, der er helt anderledes end den de kender.

Vi holder jule tamtam, vi fejrer Sankt hans, fastelavn, påske og alt det andet vi kender, og vi gør det altid ud fra et børneperspektiv, således at de velkendte kulturelle udtryk kan genopdages og få nye dimensioner.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Rørskovs evalueringskultur er dybt forankret i praksis. Den består af to dele; den løbende evaluering af pædagogiske indsatser ift. hvert enkelt barn, og den kvalitative evaluering af aktivitets/rutinepædagogiske indsatser i hverdagen. Begge dele evalueres og observeres igennem børnekulturen.

De pædagogiske indsatser omkring det enkelte barn og børnegrupperne skabes og omskabes løbende mellem det pædagogiske personale, den daglige leder og i samarbejde med forældrene. Det er til hver en tid lederens ansvar at disse indsatser er kvalificerede og forankret i faglighed og teoretisk viden.

Vi har løbende forældresamtaler, men principielt kun få obligatoriske; ved opstart (ca. 3 mdr. efter barnet er startet), ved overgange (mellem stuerne og inden skolestart). Derudover gives der tilbagemelding på sprogvurderinger. Vi er meget opmærksomme på, at barnets samlede virkelighed, trivsel og udvikling kun kan optimeres ved et stærkt samarbejde mellem institution og forældre. Barnet er en sommerfugl – hvor den ene vinge er hjemmet, den anden vinge er institutionen.

Vi opfordrer hele tiden forældre til at tage kontakt hvis de har spørgsmål og undrer sig over noget vedr. deres barn, ligesom vi selv tager kontakt hvis vi ser tegn på forringet trivsel eller problematisk udvikling. Når vi vælger at have løbende tæt kontakt til forældrene, er vi nødsaget til hele tiden at evaluere vores pædagogiske indsatser ift. barnet, for at opnå bedst mulig trivsel.

Vi har en række psykologiske temaer vi centrerer vores arbejde omkring, som vi hele tiden trækker på i vores pædagogiske analyser af barnet og børnegruppen, samtidig med, at vi altid diskuterer hvor zonen for nærmeste udvikling ligger. Den daglige leder sørger for, systematisk at spørge ind til børnene, samt give faglig sparring på konkrete analyser/indsatser, ligesom den daglige leder, altid deltager ved samtaler, når det pædagogiske personale skal støttes i faglig argumentation og i dialogen med forældrene. På stuemøder gennemgår vi de tiltag der tages ift. barnet/børnene. I særlige tilfælde laver vi udviklingsplaner på et barn, hvis vi skal have nogle konkrete aftaler med forældrene om samarbejdet.

I forhold til aktivitets/rutinepædagogiske tiltag arbejder vi målrettet med at kunne følge i barnets fodspor og følge de initiativer der dels kommer til udtryk hos det enkelte barn, og i børnekulturen.

Når vi laver aktiviteter med børnene, er det vigtigt at vi er gjort fri af en fastlåst struktur og ikke arbejder målorienteret, men i langt højere grad arbejder pædagogisk med den pædagogiske proces. Dette primært for at sikre, at der kan opstå FLOW i aktiviteterne, både for børnene og de voksne, og gerne i samspil. Hvis vi låser os fast på alt for detaljeret mål/resultat orienterede indsatser, er FLOW nærmest umuligt, da vi da vil

glemme at se de initiativer der opstår undervejs, samt risikerer at miste børnenes motivation for deltagelse, hvis vi ikke kan omskabe aktiviteterne undervejs.

Ligeledes må og skal rutinerne i hverdagen kunne transformeres, så de kan rumme nye børn, samt børn der tager udviklingssving undervejs. Nogle gange er børn ikke motiverede overhovedet for at deltage i en samling eller en aktivitet, og så vil læringen i denne være lig nul. I stedet må vi kunne svinge til både højre og venstre når børnene gør det, og således om dirigere vores pædagogiske vej. Det kan vi kun fordi vi har et stærkt pædagogiske grundlag at arbejde ud fra, samt en solid videt og godt kendskab til hvert barn.

Således er evaluering noget der sker i praksis hele tiden, og vi stiller løbende spørgsmål til hinanden og os selv, og reflekterer dermed både i fællesskab og individuelt. Det er vigtigt at der er plads til at lave fejl i Rørskov. Vi må kunne eksperimentere og prøve os frem for at finde den mest optimale løsning på udfordringer og hele tiden være i gang med at reflektere over egne og hinandens pædagogiske handlinger.

Vi observerer vores pædagogiske arbejde gennem børnekulturen og gennem legeobservationer.

Sidstnævnte arbejde vi konkret med via film og små optagelser, som vi sammen analyserer og reflekterer over på stuemøder og fælles personalemøder.

Vi kan se, at vores pædagogiske arbejde bærer frugt, og at de aktiviteter vi igangsætter bærer frugt, når børnene trækker spor af det ind i legene.

Når vi kan sidde tilbagetrukket som voksne i Brombærlunden og ser børnene gå på opdagelse sammen i krat og busk – hjælpe hinanden og sammen opbygge magiske fantasiuniverser, så ved vi at vi lykkes. Når vi kan sætte Bob Marley på anlægget, og se hvordan de helt små børn følger hver deres interesse, viser opmærksomhed overfor hinanden og afprøver og eksperimenterer med bevægelser, sanser og konkrete, så ved vi at vi er medskabere af et udviklende miljø. Når vi kan køre ud i det blå på ladcyklerne, og høre børnene reflektere sammen over det de ser, så ved vi at vi bibringer dem en god dialog.

Til gengæld ved vi også, at for at kunne alt dette, så kræver det nærværende og meget engageret arbejde fra det pædagogiske personales side. Det kræver at vi opbygger en simpel, ufravigelig hverdag med få regler, for at børnene kan være trygge og for at de kan overskue den ramme de skal navigere i. Men, vigtigst af alt, så kræver det, at vi, som voksne, viser at ALLE børn har en plads i fællesskabet og at alle børn er lige værdige. Når vi viser det, bliver det også børnenes måde at anskue hinanden på, og derfor bliver fællesskabet noget man har lyst til at deltage i og investere sig selv i.

FRIHED, FANTASI OG FÆLLESSKAB er derfor altid vores vigtigste arbejdsområder. Når vi løbende stiller os selv spørgsmålene: "Har børnene frihed til at udvikle sig"? "Udvikler børnene deres fantasi her, og kan den få frit spil?", samt "Har alle børn deltagelsesmuligheder og indflydelse i fællesskabet?", så kan vi hele tiden måle vores indsats og evaluere vores pædagogiske arbejde.....Og stiller vi os selv de samme spørgsmål som voksne i Rørskov, ("Har jeg frihed?", "Bruger jeg min fantasi og får den frit spil"? Og "Har jeg deltagelsesmulighed og indflydelse i fællesskabet?") så kan vi også hele tiden udvikle vores arbejdsglæde og engagement.

Alting fletter sig sammen i den pædagogiske praksis – og det vigtigste for os i Rørskov er derfor at holde børnesynet, dannelseperspektivet og respekten for hvert enkelt barn, som unikt og skabende, forrest når vi skaber praksis. Det er altid os, som pædagogisk personale, der skal se, forstå og tolke børnenes verden sammen med dem, og igennem dette brolægge de mest optimale stier og veje, som børnene kan gå ad.
